

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Mariola Głowacka

Sędziowie: SA Marek Górecki

SA Bogdan Wysocki (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. M., H. R.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę

w przedmiocie wniosku pozwanego o wyłączenie od rozpoznania sprawy sędziego M. H.

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt: XII C 498/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Marek Górecki Mariola Głowacka Bogdan Wysocki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o wyłączenie sędziego M. H. od rozpoznania sprawy. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że złożony przez pozwanego wniosek dotyczył wyłączenia sędziego na podstawie art. 49 k.p.c. tj. na wniosek strony. Przesłanką takiego wyłączenia jest istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. W ocenie Sądu brak podstaw do podzielenia stanowiska pozwanego, że fakt występowania małżonka sędziego jako pełnomocnika w podobnych rodzajowo sprawach rzutuje na obiektywizm sędziego. Niewątpliwym jest, że w niniejszej sprawie między sędzią a stronami nie zachodzą żadne okoliczności mogące wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego. Zarzut pozwanego, że takie wątpliwości budzi fakt bycia pełnomocnikiem małżonka sędziego w podobnych sprawach jest zbyt daleko idący.

Również twierdzenia pozwanego o korzystaniu przez radcę prawnego S. H. z wzorów przygotowanych przez SSO M. H. są całkowicie dowolne. Orzeczenia sądów wydawane w sprawach dotyczących ochrony środowiska są powszechnie znane wśród osób zainteresowanych, w tym licznych kancelarii adwokackich i radcowskich specjalizujących się w tych sprawach, niejednokrotnie były też udostępniane zainteresowanym w drodze ustawy o dostępie do informacji publicznej. Pozwany nie wyjaśnił dlaczego powyższe okoliczności miałyby dowodzić braku bezstronności sędziego.

Dodatkowo Sąd wskazał, że w sprawie o identycznym stanie faktycznym XII C 1632/13 pełnomocnik pozwanego złożył oparty na tych samych podstawach wniosek o wyłączenie SSO M. H., a po jego oddaleniu w dniu 4 kwietnia 2014 r. nie skorzystał z możliwości jego zaskarżenia. Złożenie więc w innej sprawie wniosku tej samej treści, w sytuacji gdy podnoszone okoliczności były znane stronie pozwanej od wielu miesięcy – należy uznać za działania zmierzające do przewlekania postępowania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany, zaskarżył je w całości. Pozwany zarzucał rozstrzygnięciu:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na bezzasadnym przyjęciu, że: nie zachodzą jakiegokolwiek okoliczności mogące wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego oraz, że sprawy prowadzone przez SSO M. H., a także sprawy, w których jako pełnomocnik stron powodowych występuje małżonek sędziego - radca prawny S. H., są podobne jedynie rodzajowo,
- naruszenia przepisu postępowania, tj. art. 49 k.p.c. poprzez niezastosowanie i oddalenie wniosku pozwanego o wyłączenie SSO M. H. pomimo, że w sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające wyłączenie sędziego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wyłączenie SSO M. H. od niniejszej sprawy oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że pozwany w zażaleniu błędnie podał imię sędziego, którego dotyczy zaskarżone postanowienie, a mianowicie (...) a winien (...). Z treści zaskarżonego postanowienia jak i zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że sędzia orzekająca w niniejszej sprawie, o której wyłączenie wnosił pozwany ma na imię (...).

Przepisy o wyłączeniu sędziego regulują sytuacje, gdy ze względu na związek z przedmiotem bądź podmiotami postępowania nie powinien on brać udziału w sprawie. Artykuł 48 k.p.c. określa enumeratywnie przesłanki wyłączenia sędziego z mocy ustawy. Natomiast art. 49 k.p.c. reguluje wyłączenie sędziego z mocy orzeczenia sądu, na wniosek strony lub na żądanie samego sędziego. W konsekwencji wydania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r. od dnia 7 lipca 2008 r. zmieniono treść art. 49 k.p.c. rozszerzając katalog przesłanek uzasadniających wyłączenie sędziego do wszystkich możliwych okoliczności wywołujących wątpliwość co do jego bezstronności. Hipotezie jednak tego przepisu odpowiada jedynie taka sytuacja, w której strona wykaże istnienie (nie tylko w postaci ogólnikowych sformułowań) między uczestnikami postępowania a wskazanym sędzią określonego stosunku emocjonalnego, który jednak co istotne dla każdego obiektywnego obserwatora (a nie jedynie w subiektywnym odczuciu strony) na podstawie doświadczenia życiowego, mógłby wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego żalący nie wykazał, by w niniejszej sprawie zachodziły jakiegokolwiek przesłanki uzasadniające wyłączenie sędziego M. H. na wniosek. Brak również przesłanek jej wyłączenia z mocy ustawy. W tym zakresie Sąd odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, przedstawione w zaskarżonym postanowieniu.

Również w ocenie Sądu odwoławczego sam fakt występowania małżonka sędziego jako pełnomocnika w podobnych rodzajowo sprawach przeciwko pozwanemu nie rzutuje na obiektywizm sędziego, a zarzut pozwanego w tym zakresie należy uznać za zbyt daleko idący. Przytoczone przez pozwanego orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca II CSK 61/09 dotyczy odmiennego stanu faktycznego niż występuje w niniejszej sprawie, a mianowicie istniejących nieporozumień na tle zawodowym małżonka sędziego z jedną ze stron procesowych, co niewątpliwie uzasadnia wniosek o wyłączenie i powstrzymanie się tego sędziego od udziału w sprawie.

Natomiast twierdzenie żalącego, że orzeczenie wydane w niniejszej sprawie będzie miało wpływ na linię orzecniczą w sprawach przeciwko pozwanemu jest całkowicie dowolne i nie poparte żadnymi argumentami. W Sądzie Okręgowym w Poznaniu a także w wielu sądach rejonowych od lat toczą się sprawy, których podstawą są przepisy ustawy o

ochronie środowiska. Linie orzecniczą w tych sprawach kształtują orzeczenia sądów II instancji a przede wszystkim orzecznictwo Sądu Najwyższego, a nie jednostkowe orzeczenie – nawet jeśli jest to jeden z pierwszych wyroków wydany w tego rodzaju sprawach. Także twierdzenia żalącego o korzystaniu przez radcę prawnego S. H. z wzorów przygotowanych przez SSO M. H. są całkowicie dowolne. Tak jak wskazał Sąd Okręgowy orzeczenia sądów wydawane w sprawach dotyczących ochrony środowiska są powszechnie znane wśród osób zainteresowanych, w tym licznych kancelarii adwokackich i radcowskich specjalizujących się w tych sprawach, niejednokrotnie były też udostępniane zainteresowanym w drodze ustawy o dostępie do informacji publicznej. Pozwany również w zażaleniu nie wyjaśnił dlaczego powyższe okoliczności miałyby dowodzić braku bezstronności sędziego.

Trafnie zauważył również Sąd I instancji, że wniosek o wyłączenie SSO M. H. oparty na tych samych podstawach żalący złożył również w innej sprawie o identycznym stanie faktycznym XII C 1632/13 i to już w marcu 2014 r. Wniosek ten został prawomocnie oddalony postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2014 r. – pozwany nie skorzystał z możliwości jego zaskarżenia. Złożenie więc w niniejszej sprawie wniosku o tej samej treści, w sytuacji gdy podnoszone okoliczności były znane stronie pozwanej od wielu miesięcy – należy uznać za działania zmierzające do przewlekania postępowania. Poza tym pozwany w zażaleniu przyznał, że wniosek o wyłączenie sędziego złożony w sprawie XII C 1632/13 dążył do zapobieżenia wydania przez SSO M. H. pierwszego wyroku w sprawach przeciwko pozwanemu.

Natomiast samo przeświadczenie strony pozwanej co do tego, że sędzia w innych sprawach przeciwko pozwanemu prowadziła proces wadliwie min. poprzez ograniczenie postępowania dowodowego wyłącznie do dokumentów i opinii biegłego, oddalając przy tym pozostałe wnioski dowodowe pozwanego, nie może stanowić podstawy wniosku o wyłączenie sędziego w niniejszej sprawie. Strona może zwalczać wadliwe orzeczenia w danej sprawie przy pomocy środków odwoławczych. Nawet wadliwość o charakterze proceduralno-porządkowym nie stanowi podstawy wyłączenia, jeżeli nie jest wyrazem stronniczości ze strony sędziego. Żalący nie wykazał, by taka stronniczość zachodziła.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne.

Marek Górecki Mariola Głowacka Bogdan Wysocki